

NIEUWS VAN DE OPLEIDINGEN

NIEUWE BEROEPSKOLOM ORTHOPEDISCHE TECHNIEKEN BIEDT KANSEN

NVOS-Orthobanda, Dutch Health-Tec Academy, Fontys Paramedische Hogeschool, ISPO, IVO en SVGB kenniscentrum... allemaal hebben ze hun bijdrage geleverd aan de nieuwe beroepskolom voor de orthopedische techniek en de orthopedische schoentechniek. Een beroepskolom die aansluit bij de hoge eisen die tegenwoordig aan het vak worden gesteld en de ontwikkelingen in ons het vakgebied. Een belangrijke stap in de professionalisering van de beroepsuitoefening.

Afstemming MBO-er en HBO-er

In de nieuwe beroepskolom Orthopedische Technieken staat duidelijk beschreven bij wie bepaalde taken en verantwoordelijkheden liggen en vooral ook waar ieders grenzen liggen. De behoefte aan een dergelijke afstemming is de afgelopen jaren ontstaan. In orthopedisch (schoen)technische bedrijven kwam steeds meer vraag naar een professional met een zelfstandige rol. Het beroep moest naar een hoger plan; er moest een professionele gesprekspartner komen die, in samenspraak met medisch specialisten, tot een goed hulpmiddel kan komen. Iemand die in een multidisciplinair team input kan geven en kan meepraten vanuit zijn vakdeskundigheid. De orthopedisch (schoen)technicus nam steeds meer van deze taken op zich en 'groeide omhoog' vanuit het ambacht. Tegelijkertijd kwamen van de nieuwe HBO-opleiding orthopedisch technologiën op de arbeidsmarkt. Er ontstond behoefte aan duidelijke afstemming wie welke verantwoordelijkheden heeft. Een behoefte die door NVOS-Orthobanda is opgepakt door het ontwikkelen van de beroepskolom Orthopedische Technieken, waarin zowel beroepen in de orthopedische schoentechniek als de orthopedische techniek zijn opgenomen (zie schema).

Beroepskolommen

In opdracht van NVOS-Orthobanda is SVGB kenniscentrum in 2010 begonnen met het uitwerken van de beroepskolom Orthopedische Schoentechniek. Hiervoor zijn sleutelfiguren in en om de branche heen geïnterviewd en hebben er gesprekken plaatsgevonden met deskundigen vanuit het onderwijs. De Procesbeschrijving Hulpmiddelenzorg en de ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health) waren een belangrijke leidraad bij de invulling van de beroepskolom. Verder is bij de ontwikkeling rekening gehouden met de International Standards Orthopedic Shoe Technology. Hieraan is in

dezelfde periode in opdracht van IVO en ISPO gewerkt door een werkgroep met vertegenwoordigers uit Duitsland, Zwitserland, Frankrijk, België en Nederland.

Nadat de beroepskolom voor de Orthopedische Schoentechniek goed in de steigers stond, is ook begonnen met de beroepskolom voor de Orthopedische Techniek, waarbij beiden goed met elkaar vergeleken zijn.

Opleidingen DHTA en Fontys

Een nieuwe beroepskolom betekent veranderingen in het onderwijs van de Dutch Health-Tec Academy (MBO) en van Fontys Paramedische Hogeschool (HBO). Op basis van de beroepskolom werkt SVGB kenniscentrum in samenwerking met docenten van de Dutch HealthTec Academy en deskundigen uit het bedrijfsleven een nieuw kwalificatiedossier voor de MBO-opleidingen uit. Dit kwalificatiedossier heeft, net als de beroepskolom, de naam Orthopedische Technieken gekregen. Voor vijf kwalificaties wordt uitgewerkt waaraan leerlingen moeten voldoen om een diploma te krijgen:

- Orthopedisch Technisch Medewerker (mbo-niveau 3)
- Orthopedisch Technicus (mbo-niveau 4)
- Schoentechnisch Voorzieningsmaker (mbo-niveau 2)
- Leestenmaker (mbo-niveau 3)
- Orthopedisch Schoentechnicus (mbo-niveau 4)

De Dutch HealthTec Academy gebruikt dit kwalificatiedossier om haar onderwijs in te richten. Emiel Kistemaker, docent orthopedische schoentechniek bij de Dutch HealthTec Academy: "Het is een meerwaarde voor het beroep dat de mbo-opgeleide orthopedisch (schoen)technicus in de toekomst tijdens zijn opleiding alle ins en outs leert van het vervaardigingsproces".

Ook voor het HBO geldt het beroepscompetentieprofiel als uitgangspunt voor het onderwijs. Rob Jansen, bestuursverantwoordelijke van NVOS-Orthobanda: "Het is belangrijk dat ook het HBO de opleiding tegen het licht van de nieuwe beroepskolom houdt en wanneer nodig aanpast. Het gaat hier om de opleiding Orthopedische Technologie met als afstudeerrichtingen orthopedische technologie en schoentechnologie voor sport en revalidatie. Op die manier sluiten de verantwoordelijkheden van de MBO'er en de HBO'er goed op elkaar aan. En dat is waar we het allemaal voor hebben gedaan!" Om volledig zelfstandig en onder eigen verantwoordelijkheid behandelingen te kunnen formuleren lijkt naast het volgen van de HBO-opleiding twee jaar (begeleide) werkervaring nodig, aldus Rob Jansen.

De HBO opleiding orthopedische technologie heeft twee uitstroomrichtingen:

- 1) orthopedische technologie;
- 2) orthopedische schoentechnologie voor sport en revalidatie.

Samenwerking

Wolter de Vries is vanuit SVGB kenniscentrum nauw betrokken geweest bij het uitwerken van de beroepskolom en het ontwikkelen van de beroepscompetentieprofielen voor MBO en HBO: "We hebben in dit project veel en goed samengewerkt en dat heeft tot een mooi resultaat geleid, waar MBO en HBO de komende jaren mee vooruit kunnen. Daar waar er in het begin van het ontwikkeltraject nog wel eens argwanend naar elkaar gekeken werd", aldus Wolter de Vries, "werd het vertrouwen en de samenwerking gedurende het project steeds groter. Het werd voor iedereen duidelijk dat we met iets moois bezig waren, dat de opleidingen voor de branches vooruit brengt. In dat kader is de opmerking van een nieuw lid van de deskundigengroep, die de concept beroepscompetentieprofielen beoordeelde, tekenend: 'dat hadden we 10 jaar eerder moeten doen!'" ■

Beroeps(opleidings)kolom Orthopedische Technieken Versie van 24 oktober 2011

De cliënt wordt binnen het orthopedisch technisch bedrijf als volgt geholpen:

- In het geval van eerste voorziening: HBO
- In het geval van vervolgvoorziening: MBO 4/HBO

	hbo		mbo4	
	OST	OT	OST	OT
Participeren in multidisciplinair team	X	X		
Voeren van intakegesprekken	X	X		
Verrichten van onderzoeken	X	X		
Bepalen van de oplossingsrichting	X	X		
Opstellen van het programma van eisen	X	X		
Informereren en adviseren van de cliënt	X	X		
Aanwijzingen geven voor maatname	X	X		
Hulpvraag en aanwezige voorziening evalueren bij vervolgvoorziening	X**	X**	X	X
Aangeleverde gegevens controleren bij vervolgvoorziening	X**	X**	X	X
Maten nemen	X**	X**	X*	X*
Vervaardigen van een tekening of model		X**		X*
Bewerken van een tekening model (digitaal of gips)		X**		X*
Opdrachten formuleren voor de werkplaats	X**	X**	X*	X*
Aansturen van de vervaardiging van orthopedische (voet/schoen) voorzieningen	X**	X**	X	X
Passen van de orthopedische (voet-/schoen)voorziening	X**	X**	X*	X*
Verwerkt mutaties in de documentatie t.b.v. vervolgvoorziening	X	X	X	X
Afleveren van de orthopedische (voet-/schoen)voorziening	X**	X**	X*	X*
Uitvoeren van aanpassingen aan de orthopedische (voet-/schoen)voorziening	X**	X**	X*	X*
Professionele ontwikkeling en onderzoek	X	X	X	X
Vervaardigen van leesten		X	X	
Vervaardigen van orthopedische voet-/schoenvoorzieningen			X	
Vervaardigen van orthesen en passen van (semi)confectieartikelen				X
Vervaardigen van prothesen				X

* Bij een eerste voorziening onder supervisie en verantwoordelijkheid van de orthopedisch (schoen)technoloog.

** Bij een vervolgvoorziening: Indien door de orthopedisch (schoen)technicus erbij betrokken.